

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Bernardi Primi Clarævallensis Abbatis, Ordinis
Cisterciensium Antesignani, melliflui Ecclesiæ Doctoris
Sermones In Dominicis & Festa per annum**

Bernardus <Claraevallensis>

XXI. De verbis libri sapientiæ, Justum deduxit Dominus, &c.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39254

Et cæcus & nudus. Nec mirum si sit vana & mendax exaltatio filiorum hominum: siquidem vani sunt & mendaces. Humiliat eos veritas, exaltat vanitas. Et dilexerunt magis tenebras quam lucem, amplectentes exaltantem se vanitatem, & quærentes mendacium. Porro contra veritatem quæ se humiliat, votis & studiis quibus possunt, dissimulationibus & conatibus frivolis recalcitrantes. Fecimusne aliquid?

Quomodo homo humiliet seipsum.

d Hier. 5. a

e Hier. 5. 1. a

Puto quia invenimus etiam quomodo humiliat homo seipsum. Dico autem ut adhæreat humilianti se veritati, nec dissimulet, sed coope- retur ei devoto pietatis affectu. Proinde cavebo deinceps quam sollicitè potero duritiam cordis, sentiam & plangam dolorem meum, ne si forte insensibile fuerit, sit etiam insanabile vulnus meum. Ero vir videns paupertatem meam in virga indignationis ejus, ne veniat anima mea in confortio eorum, de quibus veritas ait *d*: *Percussit eos, non doluerunt.* Et item *e*: *Curavimus Babylonem, & non est sanata.* Gravis curatio humiliatio hæc, sed gravior morbus superbia est, quæ utinam sic curetur, ut sane- tur hac cura. Consentiam itaque adversario meo, acquiescam judicij meo, cedam denique urgenti aculeo, ne bis pugnat. Tale enim reor esse quod Dominus ait: *Omnis qui se exultat, humiliabitur: & qui se humiliat, exaltabitur.* Ac si dicat: *Quisquis contra stimulum recalcitrat, duplo pungetur: parceretur autem ei, qui senferit & dederit locum iræ.*

S E R M O XXI.

De verbis Libri Sapientiæ: *Iustum deduxit Dominus per vias rectas, & ostendit illi regnum Dei, & dedit illi scientiam sanctorum: honestavit illum in laboribus, & complevit labores illius.*

a Sap. 10. a

b Prov. 18. c

c Rom. 1. b

d Prov. 28. a

e Matt. 11.

Est *justus* *b*, qui in principio sermonis accusator est sui, & est *justus* *c*, qui ex fide vivit, & est *justus* *d* qui absque terrore est. Et primus quidem bonus, qui accedit ad viam: secundus melior, quia currit per viam: tertius optimus, quia jam appropinquat ad finem viæ. Hic tamen accipiamus primū, quem velocius invenimus. Hunc deduxit Dominus, & non alius, quia ipse est de via iniquitatis ad viam veritatis reducere, & deducere per eam, *per vias* (inquit) *rectas.* Viæ Domini, viæ rectæ, viæ pulchræ, viæ plenæ, viæ planæ. Rectæ sine errore, quia ducunt ad vitam. Pulchræ sine forde, quia docent munditiam. Plenæ multitudine, quia totus jam mundus est intra Christi sa- genam. Planæ sine difficultate, quia donant suavitatem. Iugum enim e- jus suave est, & onus eius leve *e*. *Et ostendit illi regnum Dei.* Regnum Dei conceditur, promittitur, ostenditur, percipitur. Conceditur in prædesti- natione, promittitur in vocatione, ostenditur in justificatione, in glori-

glorificatione percipitur. Unde est illud *f* : *Venite benedicti Patris mei, percipite regnum Dei.* Sic enim ait Apostolus *g* : *Quos prædestinavit, hos & vocavit : & quos vocavit, illos & justificavit : quos autem justificavit, illos & magnificavit.* In prædestinatione est gratia, in vocatione potentia, in justificatione lætitia, in magnificatione est gloria.

Et dedit illi scientiam sanctorum. Scientia sanctorum est hic temporaliter cruciari & delectari in æternum. Et in contrarium scientia malorum relabitur. Alia est scientia mundi quæ docet vanitatem, & alia scientia carnis quæ docet voluptatem. Illa tanquam pater, ista tanquam mater nobis est. Sicut enim mater filio suo semper optat quietem, & omnem prorsus laborem claudit à filio suo : sic caro incrassata, impinguata, dilatata recalcitrant, nec minimis saltem digitis patitur se contingi. Et sicut pater vult filium suum huc illucque discurrere, ut addiscat unde aliquando magnificetur : sic & mundus vult hominem multis laboribus intricari, ut habeat unde superbiat, unde infletur & desipiat de vanitate in idipsum. Sanguisugæ duæ sunt filiæ, id est propriæ voluntatis, quæ quasi radix est, duæ filiæ sunt, *vanitas & voluptas*, clamantes : *affer, affer.* Hæ nunquam satiantur, nunquã dicunt, sufficit. Si quis has plene in se contriverit, non immerito sibi illam vocem poterit coaptare : *Quoniam (inquit ^h) pater meus & mater mea dereliquerunt me, Dominus autem assumpsit me.*

Honestavit illum in laboribus. Nonne nos & in ipsis laboribus nostris honestamur, cum omnia quæ facimus, ad unitatis vinculum adunamus, ut non in nobis sit pondus & pondus, mensura & mensura, quia utrumque abominabile est ante Deum ? Nonne & hæc utilitas, hæc deformitas, hæc femicinctia honorantur & adorantur à principibus terræ ? Væ nobis, si exultaverimus, nisi in Christo & pro Christo : væ nobis, si vendibilem obtulerimus paupertatem. *Et complevit labores illius,* vel illic in perseverantia, ut usque in finem justitiam non relinquat : vel illic in gloria, ut gaudeat in æternum. Felix utraque completio, cum & hic moritur justus plenus dierum, & illic oritur in plenitudine dierum, utrobique plenus, & hic gratia, & illic gloria, quia gratiam & gloriam dabit Dominus.

f Matt. 25. d

g Rom. 8. f

Scientia sanctorum quæ. Alia scientia mundi, alia carnis. Illa instar patris, hæc matris.

Propria voluntatis duæ filiæ. Vanitas & voluptas. h Psal. 26. d

i Psal. 87.

SERMO XXII.

De quadruplici debito.

IN via estis, Fratres, quæ ducit ad vitam : in via recta & impolluta, quæ ducit ad civitatem sanctam Hierusalem illam, quæ libera est, quæ tursum est, quæ est mater nostra. Arduus quidem ascensus ejus, utpotè per ipsam montis summitatem incisus : sed via compendiosior laboris magnitudinem vel temperat, vel excludit. Vos autem tam felici facilitate, quam facili felicitate viam istam, non solum

Arduus ad supernam civitatem ascensus.